

F O A I E

pentru

mine, inimă și literatură.

No. 20.

Luni, 19. Maii

1847.

НІЧІ О ФАПТЬ ФЪРЬ ПЛАТЬ,

с ав

філософія впві пефілософ.

Дінltre тоате зікалеле вътръпе къте аѣ ажвпс пъпъ ла пої, пъстрате дп гвра попоръвлі, двпре квт ді зічем de жос, пічі о Фапть Фърь платъ есте чea таі респъндітъ, чea таі adec ростітъ, de нв квтва ші чea таі аéаве проверві.

Кънд пепорочітвл сфере пеажвпсврі дела запчї, пріставі ші алді diabolі, ім-пресій de тоате зілеле; кънд стрігареа са съ піерде Фърь а вредній асквлтареа пі-търбеа ші зімбетвл атъръчівпеі връзду-дvi фрътатаа стоарче о лакрітъ тішкатъ, дп каре съ стръведе сентіментвл двререі ажвпс дп квтме, двпре квт се стръведе раза соарелві дптр'о пікътвръ, атвпчі про-вервл пічі о Фапть Фърь платъ, пъ-дежdea къ респльтіреа ва вені ла капвл антагопіствлі сев, ліпгвщаще слъвічвпеа отвлі пепвтіпчос, ші лакріта съ щерде de пе Фада са дптооктаі квт съ піерде роа din потірвл впві Флорічеле.

Кънд вп трекътор, вп стръю, вп пепорочіт вътвт de лвпъ ші de стеле ра-зітъ ла апвсвл соарелві тоеагвл de колі-въ ші чере адъпост: razda дп оспетеазъ,

ж тъпгъе ші къ паівітате ді спкне про-вервіеа пічі о Фапть Фърь платъ; пъ-дежdea къ респльтіреа ва ажвпс ші пе прігопіторій сеі; кввптвл авзіт съ стре-коаръ дп свлетвл дрътедвлі ка вп шар-ре пе съвт Флорічеле, ші свлетвл ремъ-не сеніп ка черівл двпъ ресіпіреа порілор жткаці de фортвпъ ші віжъліе. —

Астфелів дптрв о поапте пеагръ ші цероасъ аdevъратъ ікоапъ а каосвлі din а кървea семіндіе вввптвл аѣ пъсквт ле-тіна; отвл пъчей, пъріотеле таі твлтор цеперацій ворвіа оаспелві сев каре се ді-кълзіa dіnaіntea ветреі дп профводъ тъ-чере. Лвтіва тъчвліор тврind пе Фръп-теа дрътедвлі, лъса съ се вадъ пішпе двпці амаръ, ші вътръпвл аѣ брмат:

Ещі тріст фівл тіеѣ. Дісь дптрі-стареа есте вп вені фоарте прітежdioc, фоарте отръвітор ші отвл каре съ ласть пе сіне жъртфъ дптрістъреі фаче пъкатвл таі пегрв декът ачел че съ сінвчіde дп-свші; пептрв къ пріп дптрістаре чіпева се вчide къте пгдіп, къте пвціп пе тóтъ мівта. Ші ачеаста впі віне.

Дрътедвл аѣ легънат капвл ші аѣ тъкът.

Патріархвл зілелор поастре двпъ о павсъ врпій: Довітоачеле, пасеріле черів-

лві ші флоіле пътъптулі **лпкъ** аж **лп-трістъріле** лор, **лпсъ** еле афль **лндатъ** тънгъєре. Натвра щерце тітпвріш **лп-трістареа** лор прекват щерг зіоріле **лптв-переквл** попдї **dinaintea** лвчесфървлі зі-леі. **лар** отвл, анимал скрвпвлос, пресв-шне къ пептвр дъпсвя тънгъере нві **лп** патвръ, съ топеще **лп** тъчере ка зъпада de paza соарелві, деспъдеждea стъ ка вп квдіт **лп** ініма лві, о стрівеще **лптохтаі-кві** о інсектъ, о віеспе отръвітоаре ве-стежеще катіфелеле впей рвтнене флоі. Ші отвл фаче ръв.

Дрвтедвл аж свспінат ші аж тъквт. **Мъртврісеек**, adaoce пърітеле веакв-лві, търтврісеек **dinaintea** лві **Dvtnvezed** ші **dinaintea** оаменілор, къ **лнделвл**г тімп о трежъ, вп ховот, вп въл de o десътвръ dіеволеаскъ аж пайнжініт ведеріле тел. **Лнделвл**г ам прівіт лвтна атът de стъп-гачіш, **лпкът** колорвл еї чедадвврат **лп** ера къ totвл пеквпосквт. Ка чедор таі твлді **din** оамені. Чеде таі фрвтісе ші таі тівере зіле **din** върста теа, аж фост ші еле стропіте къ венінвя дешертъчвпеі ші ал **лптрістърії**. Ерам ка фіеще-каре, ръсіпіторіш **лнделшерт** тітпвлі ші съв-тъді, **лпфбріат** дела орі че вагателе. О дешертъчвпе, о пітікъ тъ тъхпеа пъвъ лакрімі; ші іаръші о пітікъ о жакъ-ріе тъгвлітоаре тъ **лпека** de веселіе. Патіміле трівтфа ші тъ тіствеам двпре квт съ тістве фоквл не **cine** лвсвши. Въвл аж къзвт. Соареле асквпс двпъ о патъ пеагръ de порі ла івіреа са лвтінеазъ ші таі стрълчітор. Астфелів ведеріле теле аквп кврате пътврвд **лп** прівчепвл адевървлі. **Лпсъ** еї пвтна пот трыі **лпкъ** одатъ. Есперіенда ші практика че ам фъ-

бет **лп** оптгечі de anі dearpъndвл, **лп** іесте къ totвл тързіе ла апвсвя віеці тел. **Лпозъдар** въд **лп** треквтвл тіеі **ка лптр'о** огліндъ кредінчоась de къте орі ам фост **лпшемат** ші атъціт; треквтвл нв се таі **лпторч**. Еж т'ам коворжт пептвр tot-deавна de пе счепа лвтн. Соареле тіеі аж асфінціт, ші престе пвдін ва требві со **лптрв** **лп** тортвпт къ **лпкредіндаре** къ отвл тоаре токтai **лп** тінвтеле кънд **лп-вацъ** а трыі . . .

De аші пвтна **лпкай** съ ревърс **лп** свфлетвл тъв фійвле есперіенде тел; **лп** свфлетвл тъв каре аре **лпкъ** перспек-тіві de къдіва anі de віацъ, de къте де-шертъчвпі аі фі сквтіт, ші ачеаста т'ар твлдъті.

Дрвтедвл плекъпдші окії аж ворвіт: Съп **лпсъ** пъріпте впеле пепорочірі фірте фатале de каре пічі есперіенда нв поате сквті пе от. De есемплв: а свфері ші а нв'ді пвтн ресвпна нв есте бре таі крд декът лвсвши потопвл лві **Dvtnvezed** ?

Рътъчре фіїл тіеі, релвъ ворба въ-тръвл: Ретъчіреа ші пе есперіенда про-двче асеменеа квдете ревеле. Тоате **лп** патвръ лві аж регвмеле лор статорпічіте de **Dvtnvezed**. Ші двпре квт сореле аре регвль de а лвтіпа пътътвл ші ал **лп-кълзі**, двпре квт аврій аж регвль de а се рідіка **лп** реціїле аервлі, а се форма **лп** порі ші а рввърса плоае пре пътът, двпре квт апа аре регвль а кврце **din** свс **лп** жос, аші къвта о алвіе ші а фі таі греа декът аервл, двпре квт **лпсфър-шіт** аервл есте пеапърат ла віаца анималом ші веџеталелор, астфелів **Dvtnvezed** аж нвс **лп** патвръ пеапъратъ регвль а нв лъса пічі о фаптъ фъръ платъ.

Оаменій досъ de досъ време саѣ де-
пъртат къ тогъ дела лецил патвреі. Еї
аѣ крезвт дп mintea лор чеа болпавъ къ
правіліе досъ каре патвра къртвеше зпі-
версъл дптрег ші акърора статорпікъ лв-
крапе съ дестінде пъпъ ла атом, въ съпът
дндествле ші de ажвпс пептв джпшій.
Къ креаторвл дп педѣтеріре лъсъ пе са-
та лор съш продѣкъ правіліе досъ гвст
ші досъ пльчре. Ачеастъ дешертьчвпе
тішквнді адеса еї дпекаръ пътъптул къ
віце правіліе стрітве ші скітвъчоасе ка-
ші дъпшій.

Егоіствл аѣ орвт съ въ се пόтъ д-
мері къ патвра аре дп сінє правілі фіреці
таї трапіче ші таї дрепте декът па-
графібріле еківоче въсквте din кріеріи от-
лві. Ші віще двхврі ретъчіт аѣ спріжі-
ніт къ софісте ші аргвтенте дешерте къ
дестінаціе патвреі дп рапорт кътре от-
въ съпът декът сімпле ефекте але хазардвлві.

Депъртареа дела патвръ ші дпдоеа-
ла деспре віторів, педикредерое къ фапта
въпъ се респлътеще ші въдеждеа къ пъ-
катвл ретъне пе педенсіт, аѣ десфіпдат
армонія ші егалітатеа dintre от ші от;
аѣ продвс дп лвтє апъсъторі ші апъсаці;
аѣ ашезат віділе дп локвл віртвцілор ші
аѣ пъогъріт пътъптул къ ръвтвді. Дп-
съ фівле креде есперіенсіе тел, къ пре-
кът фапта въпъ се респлътеще, de асеме-
ніа ші крітеле се педенсеск. Къ въ ре-
тъне дп лвтє пічі о фаптъ фъръ пла-
тъ. Се въ кльтеаскъ свфлетвм тъл въві-
теле еклісіаствлві Саломон: Къ есте дрепт
каре піере къ дрептатеа са. Къ съпът дрепті
престе каре віп реле ка кът ар фі фъквт
фаптеле педрепцілор ші съпът педрепці къ-
рора ле віп ввпе ка кът ар фі фъквт фа-

пtele дрепцілор; къчі секретеле прові-
дендій съот пе пътрвпсе de mintea оте-
паксь. Ші ачеаса че кіемът пої дп літ-
ва постръ: върстъ, саѣ зечіт de anі, дп
фада продѣкътіреі етерпітці въ е декът
о сінгвръ кліпъ.

Адѣді амінте тоддеавна къ стътвръ
пре пътъптул ші оамені de віне каре аѣ
іквіт ші аѣ фъптвті дрептатеа дп зілеле
віедій лор. Конвіпцете дар къ пттереа че
аѣ креат астфелів de оамені тревве пътai
декът се аївъ о перфекціе таї десъвър-
шітъ ші пріп врмаре септенціл еї пеа-
пърат тревві съ фіе таї дрепте ші таї
пеппъртінітоаре.

Кънд ретъчіріле въ ар фі депъртат
пе om din статвл прітітів, ші двхвл сеў
кърат de преждедці ка дп zioa пащері
ар фі овсерват din пас дп пас пътai па-
твра, къте секрете ар фі фост пъпъ астълі
дескоперіте, ші кът ар фі фост еле таї
фолосітіреі декът твлте кърді din сеака
постръ філософіе.

Мі de фапте прівіт къ окії кът се
респлътеск дутре пої дп тоате зілеле,
досъ dedaці але лва дрепт дптътплърі.
въ пе двчет къ тівтеа таї департе съ
черчетът ші се дескоасем аdevървл дп
патвра лві.

Асквлть фівле кътева есемпле din
віаца тіа, пріп каре ат къпоскът аеавé
адевървл провервіе пічі о фаптъ фъръ
платъ; елете вор лвтіна дп калеа вага-
bondъ а віеді тале ші те вор kondвче
дп къльторіеа астъ остьпітіре ші спінó-
съ, преквт лвтінеазъ фарвл коравіеа дп
вълвітъ де талазвріле търі ші о kondвче
ла порт.

Шаптезечі de іепні треквсеръ престе
(

капъл тієй, кънд decгstat de лвте, овocit ші сілпічіт de валбріле еї аж тревѣт се артюк ролвл че жъкак ші се тъ по-гор пе totdeavna de пе афбрісіта сченъ, ші сінгвра къіндъ че апасъ ші астъзі съ-флетвл тієй есте пътai, къ пе т'ам dвme-ріт а фаче ачест пас къ ціва апі тай дпнайт. Пептв къ і се враще квіва а авé а фаче totdeavna къ вп пъвлік пе дп-целегътор. Ретрас дп сінгврътате, decfъквт de тоці лінгвшіторі, квртепі, óтепі къ dóт феде, карій поартъ totdeavna алчева пе інітъ ші алчева пе літвъ; dвчеам о віа-цъ пачкікъ admірънд тъределе фапте але патвреі.

О прітъварь кълтіват дпсвті къ твл-ть плъчере о шкоаль de фlorі. Ші къ тóтъ deckordarea ведерілор теле, decko-переам рекоареа че фіещекаре платпъ прі-тmea din рoa dimineді. Дті пропеам тóтъ атендія овсервънд кът твочітоареле ал-біне сорвеа дп акоарде артюніосе лакрі-та попції дпдвлчітъ de raza zilei ші о трапспорта дп іттерівл лор тай консті-тціонал декът статвріле поастре. Дті ера драці продвктеле ачесте. Ле ізвеам dвпре кът дші ізвеище чінева пріетенвл, dвпре кът ізвеам алтъдатъ пе óтепі, ші петречеам къ дъоселе моментеле репао-сълві тай decfътат декът дп петречеріле помпосе ші сервъторіле врілапте че ле даў соціетъдіме коррвите. Дптрв о zi am а-флат дп тіжлокъл шкоалеі вп шарпе пе-грв ші пътат de веніп каре се пъреа къ dinadinc аж твпілат ші аж стрівіт пріп дп-ковоіеріле лві фрацеделе теле плате, дп тоції кът сферть ші здроеще вп кон-вераот, вп тіран ветреле погстре domestіче.

Пътрвps de дптрістаре тъ ашезасем пе о твлпіпъ дпвълітъ къ вп твшкіз маі верде декът пъдеждеа, прівind din денър-таре кът шарпеле ковріціт дптоктai вa nodвл gopdiean се сореа къ пепъсаре. De о сътъ de опі ам вроіт съл вчіг ші съті ресевт. Дпсь фіорвл фрічей тъ deckvръ-жъ, ші сентіментъл пъдеждії атът de фі-реск ла om дті твлкоті ресквлареа ръс-ввпърі, тъгвліндемъ къ респлътіреа ве-грешіт треве съ кадъ престе капъл лві. Атвочі ка de порвчаль, о пасере дп фор-та впві фалкон спінтекънд аервл къ репе-жвпеа къ каре тръспетвл трітіте сеңедіде сале, садъ лъсат престе шарпе, л'ај ловіт къ плісквіл ші ръдікъндвл дп къпчі аж фъ-квт о волтъ de іntрігаot дп аер. Трезіт къ ссрпізъ, ам окіт пасереа дп свор, ші ideea къ респлътіреа о съ ажвогъ ші пре-стє капъл еї тъ інтереса акът дп тоать пътреа къвътвлі; аж тревѣт се о вртъ-реск ші се тъ ацип а пе о піерде din ведере. Кънд пасереа dвпъ фелібріті de волте ші таңевре садъ лъсат къ дпчтета ші садъ ашезат пе ратвра впві арборе се'ші факъ пръпz din въпатвл еї, еж пътai декът ам гръйт а'ті лві о посідіе de зnde къ лесніре се пот дпдествла квріосітатеа че авеам decspre modвл къ каре респлъті-реа ді ва вені.

Бо момент ші вп diabol de пшкаш, наїва щіе кът аж зъріто, ші пріп о детъ-паре сігвръ фъкъ пасереа се кадъ ла пі-чоареле лві тай дпнайт de аші стътпъ-ра ea фометета din npada са. Пшкашаа тъндрв дптоктai ка вп ощеан декорат се къцъра къ іздеалъ пе крвчеле плетосвлі арборе ші decspoe фъръ твстраре квібл de певіповації пвішорі тръдаці пріп чір-

пітвя кв каре дотіппінасеръ пе твта лор. Сченя ачеаста т'аїк дандіюшат кв атьта таї твлт, кв кът преведеам къ респль-треа ва къдеа аквт престе капвя пвшка-швлві, престе капвя впві от. Лисъ ел департе кв тотвя de a се гънді тъкар къ ші ачесте сертане віетьді сънт дестінате а петрече лібер свят лециле патвреі пе коажа ачестві глоб, жі фъчеа пльчере а дескърка афірсіга артъ ші а вчіде кв пепъсаре тóте пепорочіtele пъсъреле че дотълпеа жп кале. Маї твлді пъдварі дъстъ дешептаді пріо decelle детьвпърі de каре клокотіа прецібрітіа, ші пе каре ехо ле репеџіа din вале жп вале, пъвъ-ліръ жп кліпъ асвпра пвшкашвлві, ші дбпъ вп въмтъшаг, о лвпъ, вп аместек, ж'ам възет цемънд жп дбрері, Фъръ ар-те, Фъръ вънат, кв хайнеле сфъшіете ші кв віада жп перікол. Пъдварі ка ші во-вічій дбпъ ісвпндъ, дпгътфаді de вітежіе, пічі віса къ респль-треа се піте съ ажв-гъ ші престе капетеле лор. Къ пе ре-тъве пічі о фаптъ Фъръ платъ; din фппротівъ, дпделепіді жп крвзіме, жъфбеа дрвтедій стреіпі пептрв фръпцереа впві тлъдіце, впві ретвреле, саў пептрв dec-жвгареа жп врео поенідъ стеарпъ, орі пептрв къ дрвтедвл аў фост лъсат съ гв-сте сътоселе лві вітє din віделе фірескъ-лві ісвор че шърпвеа пріо пъдвареа лор. № тързій лъкоміеа впві аръндар, тършав ші пътіташ, кв фелібріті de зъчвелі ші боерескврі, кв фелібріті de тортврі ші пе-дінсе фтпній трвіеа пъдварілор аст-феліб, дквт сертанії ажвсеръ тітврій ла ачеа старе de ліпсъ ші тікълошие, жп каре цем о таре парте дінтре пепорочіді пъшътоті. Idea de респль-треа ера кв

тотвя стреіпі пептрв о тінте оквпать п-таї кв dopinda de a advna которі шіаші тікі сачії кв авр. Ші арпендарвл пв се д-щептѣ din летаріе таї дпнівте, дквт д-пъ че фоквя тістві аріїле ші велпіда лві; ходії ші впві атплойаді дешертаръ комо-ріле лві, ші пропріетарвлві тошіеі жі плькѣ а кълка контрактвл посесіеі, ші кв дрітвл челві таї таре ал деспоea віпішор де автвл лві.

Каріера впор асеменеа ході че ръпеск кв арте жп тъпъ ачеа че пв есте алор, жі квпоксвт къ дбче кв сігврапдъ ла дп-кісорі, ла скіпібрі ші къте одатъ ла щреаніг.

Каріера впор асеменеа атплоеаді, ка-рій пв аў алт квцет дквт інтересвл ма-теріал, алт дбтпнезеј дквт moneda, жі кв-поксвт къ дбче ла ліпсврі ші пепорочірі, ші къ Форте адеса ажвпг клірономій лор піще періторі de Фоте, піще чершіторі de зліцъ. Пріо ғртаре квріосітатеа таа саў аціпвт de трвфашвл пропріетар. Отвл ачеста впіа жп сіне контрастеле челе таї опвсе. Адоратор твчезвніеі февдаліств-лві, ліпгшітор ші слагар кътвръ чеі тарі, деспот ші тіран кътвръ чеі тічі, лаком ла авері стрыіе, ръсіпітор de аверіле сале, жіш ерта фаптеле челе таї осъндіте. Ла вп жок de кърді, саў ла пічоэреле впві десфръпнате фетеі, ръсіпіеа кв тоатъ пепъ-сареа тіжлоачеле de ecicteпдъ а таї твл-тор пепорочіте фамілій. Ші авé de фамъ съші въвзъ чіпстев жп велеаг ші се калче кв первшіпаре ла tot орілежвл лециле па-тврале ші соціале. Атеіст ші totdeodатъ іпокріт, ел прівеа ла тінспеле de тоате зілеле кв вп овів профап, ші лза впівер-свя дотрег de ефект ал дотъпльреі,

№ съйт фібл тей ʌп старе се де-
скрів ʌв амървотвл фаптеле ʌпії ɔфлет
атът de ʌпръвтціт. De п'ар авеа пъ-
реџії азъ, ар фі дествл сс ростеск п'тмаї
сінгбр п'тмел лві ка съ қвпоющі таї віне
топстрвл ачеста. Варга лві ʌвтпезей ʌп-
съ қврънд інтръ ʌп фаміліа лві, паті-
міле міствіръ резонвл ші паралікаръ фізи-
вл лві. Апа ʌпгіді п'деждеа лві, лвксл
ші пеккмптареа рбіпаръ авереа лві. Ші
ка съ нв ремъе пе лвте пічі о фаптъ
фъръ платъ, ам азіт оамепії қлеветіп-
двл, пептв къ ші ел ʌї қлеветісе алъ-
датъ. Ам възвт җвдекъторій денегънді
дрептатеа, пептв къ ші ел о денегасе
ка җвдекътор алтора. Вечіпії решлвінді
пропріетъціл, пептв къ ші ел решлвісе
алъдатъ пе але лор. Копії сеі ресвръ-
тіндісе асвръ ші амържандвл, пептвкъ
ші ел саў фост ресврътіт ші аў фост
амържт пе пъріпдії сеі. Пріетіпії ʌпсфър-
шіт пъръсіндвл, пептвкъ ші ел іаў фост
пъръсіт. . .

Май ла үртъ үтръпвл adaose: Қв
алт прілеж фібле воі ʌпкіе повестіреа
соартеі пропріетарвлі ші үртъріле про-
вервіе: пічі о фаптъ фъръ платъ; қъчи
акт зорії віттоареі зіле саў апрапіет ші
үтръпделе теле аў тревіпцъ de репаос.
Қв алт прілеж дісъ, ʌпії воів сплве ав-
те тóте фаміліе ʌпълдате пріп къдерепа
алтора, ші апої дела ʌпълдіте қъзвте ші
стінс ʌпайнте окілор тей. Тоате комо-
реле колосале хръпіте din сәдоареа съте-
лор ші а шілор, каре саў тоіт пе пе-
сіндіте фъръ съ ʌпблческъ пе үрташій
челор че ле adъna; тоате пропріетъділ
лате ші ʌптінс қвт аў dat ʌвтпезей,
din каре қлірономії п'аў пъстрат декът

порциа de пътъп че ле саў ръндвіт пріп
дінтеріме. . .

Дртедзл саў тъпгъет ші аў тъкѣт.
Іашії, Апріліе 1847.

РЕФТАРЕА

пъререі ʌлві I. K. Швіллер деспре
щертана оріціне а літвеі ротжне.

(Брмаре.)

Іертв, а іерта, зіче къ віне дела ан-
глікл yeld. Іертв ла поі нв ʌпсемпеазъ
п'тмаї а скъпа пе чіпева орі а үшвра de
врео даторіе орі de врео педеаپсь песте
tot, чі ші а да қвіва лівертате. ʌп
ʌпделлесвл ачеста се зіче ʌп пріпінате
despre склаві, апнъте despre үірані. Қв
таре а іеррат, орі ш'а іеррат үірані ʌп-
семпеазъ къ і-а фъкѣт лівері, = libertate
donavit, — quasi libertare. Чіне есте де-
прінс қв авалоціа ротжно ʌп скітвъчв-
неа літерелор, фъръ пічі о сіль ʌл поте
dedвче dela libertare, libertus, libertinus.
Штівт есте къ поі пе I латіп ʌл твіем
de твлте орі, маї қв сеатъ ʌпайнте de e
ші i, прекът linš = linum, гъйпъ, = gallina,
— ieав = levo, levare, = лваре (luar
рето-ром. = zergehen), іепзре — lepus,
lepose. Пріп үртаре сілава li din liber-
tare, с'а твіат ʌл ii. Штівт есте, къ поі
пе в латіп ʌлпревъ қв італіені ʌл фа-
чет de твлте орі v саў в, прекът авере
— avere din habere, ші ашшөа ам авé 2
сілаве скітвате = liber = івер. — Штівт
есте іарь къ поі пе в латіп саў в, ʌптрє
2 вокале ʌл перdem, прекът oв = ovum,
бе саў oae = ovis, ove, etc.; пріп үртаре
ʌл локъ de іівер орі ііверт с'а фъкѣт іертв

опі єртъ. Тотъ людоіалла се рідікъ вжнуд
вом люсемна, къ ла тачедо-ромжої, карі
нъ тоаие пе і ка поі чі птмаі ка італіені,
се пропъпіе: libertare опі ліертаре. Але
liertare ші libertare птмаі ё людоіалль de
identitatem. Дар лю літва класікъ нъ гъ-
сім libertare? Нъ фаче птмікъ: къчі птгін-
дъ ера de a zicē dela libertus (скртат din
liberatus), libertare, прекът с'а zicē dela
factum = factitare, etc. Се гъсеште досъ
лю латінітатеа тімплві de тіжлкъ: liber-
tare = manu mittere. *)

Пнога о dedвче dela англікъl bung
ші сассонікъl bunge. Дар ачест кважют
есте лютрегъ челтікъ: punga. Се поаце
алльтвра къ гресьл тоууї — тоууїю = съ-
блюдъ; іар челгікъl punga люсемпеназъ =
сгимена, — пнога.

Доікъ, нъ dela горік daddjan опі све-
дікъl daeggia! — Чі dela словакъl doika
(ашшеа се пропъпіе, dar се скріе dogka.)

Піла, нъ dela в. цертанікъ fille: чі
опі dela італікъl pialla (= броаскъ de трасъ
сжандбра, — ціль) опі таі кважнуд dela
рзсікъl піла.

Броаскъ, брóскъ. О dedвче dela ве-
біл церт. frosc = Frosch. М'ам тірат
лю addевъръ, възжнуд къ D. III. а алльтв-
рат ачі ші пе bruscus! О фаче досъ de-a
фуга, фуръ а таі адътга чева, опі а спвне
de зnde a лват пе bruscus. Её досъ нъ
почід трече къ ведереа ачест кважют рапъ,
фуръ а воркі чева despre еллъ; таі вър-
тосъ пептровъ фі аттжт de дешертъ, лю-
кът крезві къ лю пърділе ачесте птмаі
её квоскъ пе Bruscus. Мълдунескъ Do-

тпвлві Авторъ, къ т'а віндекат de ачеастъ
дешертъчівне. Кважютвл bruscus лютъїш
— ші лютъїш віне ла Papias. Папіа а квт-
псъч челл dіntъїш dіkціonаръ латінъ. А ѕ
фост ші люпіте de еллъ алдії, карі а ѕ
аєнат ашшеа птмітеле глосе (glossae); dar
нъ дєпъ алфаветъ, нъ лю форма, лю кареа
ведем астъзі dіkціonареле. Папіа, din Лом-
вадія, люФлоріеа дєпъ апз 1050, дєпъ
каре ш'а дат ші ворварівл същ лютівлат:
„Elementarium Doctrinae Rudimentum“
Нъмелі лві Папіа ера таре, люкът ера сі-
нопітв къ кважютвл dіkціonарів. Ашшеа,
dіkціonарівл опі гласарівл лві Салотоне
епіскопвл de Констандія — мортъ лю а-
пз 909 — се птміеа (per eminentiam)
Папіа, де ші е таі векікъ декът Папіа. —
Папіа есте таі квапоскът свpit птме de
vocabulista = вокавблістъ, де каре тітвъ
съ нъ пе тірът лю ачелъ тітпъ ал кврі-
сітъцілор. Елемептарівл лві еши таі лю-
тъїш лю Міланъ, 1476; апопі 1485 ші 1496
лю Венеція. Ла Папіа вінъ квіпітеле аче-
сте: „Rubeta, ranae genus, bruscus dicitur
vulgo.“ De аічі л'а прііміт Du-Fresne лю
гласарівл същ. Кважютвл къ аттжт те-
рпеште таі твлтъ лтаре-аммінте, къ кът
Папіа зіче, къ нъ е врэп кважют лютре-
віндат de врэп партіквларъ, чі кважют
квапоскът лю влогъ, сад ввлгъ, лю твл-
діте, лю попвлъ; ші фіндкъ лю доквмінте
скрісе нъ се аффль, фуръ людоіалль Папіа
л'а гъсіт ла італіенії сї. Нъ се поге пега
о аффінітате опіціналъ лютре Frosch церт.,
ші bruscus; dar лютжуплареа, къ ротж-
нї din ръсърівл Европеї лю а ѕ тот лютр'о
формъ, къ влогъ, de каре ворвеште Папіа
din Ломвадія, brósca ші bruscus, есте пеп-
тровъ ротана поастръ патвръ de таре лю-

*) Bezі Du-Fresne ла ворва ачеаста.

семпътате, токтай кънд л'ам фі прїйтіт ші пої ші ачеіа, dela карій л'а лзат Шапія, dela џермані. Дар, дакъ авторъл пострѣ п'ар фі автъл пічі о іпотесь преформатъ, ар фі ждекат вегрешіт алтфел деспре а-чест кважит. Іа съ ведем към ворбеште зи літвістъ ші історікъ дисемнат, динтре џермані: „Ачест кважит с'а дінгт, діпъ към се веде, нѣмаі ʌn dako-romжна bróscia = Frosch; къ епітетеле ші цестоасъ, de зnde vine ұтраска = цестоаса гречілор че-лор нбои.“ — Двпъ че зіче, къ де ші е identikъ къ Frosch, нѣ есте дісъ ал літ-белор џермане, адагъ: „Фіндкъ (ачест кважит — bruscus) с'а редівт токтай ʌn ресерітъл Европеі, зnde нѣ пътет креде съ фі авт літвеле челтіче врео ʌprівінцъ неміжлочітъ таі маре (?), се поате ді-кеіа ла веќімеа, поате кіар ла оріціаліта-теа лбі ʌn латіна.“ Астфел ждекъ Dr. Diefenbach.*.) Ез ти младческъ ачі къ

ждеката ачесті літвістъ, къ броаска нѣ e de оріціне џерманъ. — Греевъ ұтраска, се веде din ортографіе ші din ʌmпреци-рърі къ е прїйтіт dela ромжні, негрешіт ʌn тімпъл, ʌn каре еі аж фост марі ші тарі песте Двоіре.

Спаріш, а спъріа, ʌl dedвче dela англікъ scare! Ної ʌl ʌnfъдіштъл пе італіанъл spaurare ші spaurire = а спъріа.

Сквітпъ, зіче къ е dela англік scant, scanty = sparen, а крда! Am zicъ маі съе къ е словенік: La рѣші ші ла словачі — скунъ, ші skupi. Ка ла маі тѣлте ам вж-ріт ші ачі пе літера m.

Мюнкъ, зічет ші тжнжнкъ, тжнжнкъ. ʌl пъне dela сведік: munken: ної алът-тврът пе латінъл manducare, ші італіанъл manicare, ачеста ажт obsolet.

Жале е славікъ, іар нѣ англ. yell, yawl = діпет дверосъ.

Чівф, чівфлтескъ нѣ віне dela англ. scoff, чі есте фрате de сънде къ рето-романъл ciuff, зі чівф, ші къ італіанъл zufolare; дар ʌncemparea ачесті din үртъ нѣ маі кътє одатъ се іа пептъ ватжокръ: zufolar dietro a uno = а флтера пе чіпева, а флтера двпъ чіпева. Нѣмаі ашиеа се іеа de ватжокръ; іар рето-ром ciuff, е identik къ алъ пострѣ.

Жівогіш, жівогіш, нѣ е dela англікъ sting, чі dela iugulo.

Чівнгъ, нѣ е пічі dela свед. stunt, пічі dela в. џерм. Schande! — Чі е фрате къ рето романъл сіпнсаг = а чівнгі.

(Ва үрта.)

*.) Авторъл чітезъ літвеле ші ісвоареле тот ʌn пресквртърі. Дакъ дисемнеазъ літва дако-ромжнъ = dako-romanisch